

สภาพการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ(Mini English Program : MEP) : กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

AN IMPLEMENTATION OF THE TEACHING ENGLISH PROGRAM (MINI ENGLISH PROGRAM : MEP) : A CASE STUDY OF PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE SONGKHLA PROVINCE

ฐิติกา เสนาจิตต์¹, จุฑามณี ตระกูลมุกดา²

Thitika Senachit , Juthamane Trakulmututa

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์¹, อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์²

casnovii_millet@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของโครงการ MEP 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ MEP 3) เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป(CEFR) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนชาวไทย ครูผู้สอนชาวต่างชาติ และผู้ปกครอง ของ 3 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 21 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(Semi-Structured Interview) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-Depth Interview) ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและนำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินงานตามโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีระบบ แบบแผน บุคลากรจึงมีความเป็นเอกเทศ แยกออกมาดูแลบริหารจัดการเอง ทำให้ประสิทธิภาพของบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ มีการกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนเงินทุนด้านอาคารสถานที่ได้แยกอาคารห้องเรียนออกมาอย่างชัดเจน เพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างมาก 2) ปัญหาและอุปสรรคทางด้านบุคลากรขาดแคลน เนื่องจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอ รวมถึงสถานที่ไม่เอื้ออำนวยเพราะขาดห้องปฏิบัติการพิเศษต่างๆ ในส่วนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือไม่ครบครันเพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้อเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3)ตามกรอบระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่งมีความสามารถทางภาษา อยู่ในระดับ A1 (Breakthrough or beginner) ซึ่งสามารถใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ตามหลักเกณฑ์เป้าหมายที่ผู้เรียนควรได้รับ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ, ความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทาง ภาษาของสหภาพยุโรป

Abstract

The objective of this study were to investigate 1) the state of the operation for the MEP program; 2) the problems and obstacles in the operation of the MEP program; and 3) the successful of the operation for the MEP program. The samples of this study comprised of 21 participants. They are administrators, academic heads of program, Thai teachers, foreign teachers and parents. This research paper utilized the qualitative method. The research instruments were semi-structural and in-depth interview with participatory observation. The data analyses were content analysis.

Results revealed that the participants from all institutions could follow the set curriculum, plans. They are independent in the way that they could manage themselves, set suitable tuition fees as to reduce costs. In addition, classrooms are placed in one separate building to ease the administration. This leads to success of the project. It was also found that the shortage of personnel, unpleasant learning environment, lack good facilities, modern technology as well as computer labs were due to insufficient budgets. All the Grade 6 students' level of English proficiency according to CEFR standard was at A1 i.e. Breakthrough or beginner. These students could understand simple everyday sentences.

Keywords: Teaching English Mini English Program : MEP, The Common European Framework of Reference for Languages CEFR)

บทนำ

ปัจจุบันในโลกยุคไร้พรมแดนภาษาอังกฤษย่อมเป็นสิ่งสำคัญมาก ในการสื่อสารของสังคมในระดับนานาชาติ เพราะจะสามารถสื่อสารได้กว้างขวาง ภาษาอังกฤษจึงถูกจัดเป็นภาษากลางที่ได้รับความนิยมมีผู้ใช้กันอย่างแพร่หลายมากเป็นอันดับหนึ่ง รวมถึงในสังคมไทยในปัจจุบันก็ได้เกิดความนิยมที่จะเรียนภาษาที่สอง ที่สาม ที่สี่เช่นกัน แต่มักจะเกิดปัญหาในเรื่องของโอกาสที่จะสามารถเข้าไปทำการศึกษเล่าเรียนได้อย่างทั่วถึงได้ ซึ่งภายหลังรัฐบาลต่างๆได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า เด็กไทยยุคใหม่จะต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในการแข่งขัน และเจรจาต่อรองในเวทีระดับนานาชาติ และประกาศนโยบายที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) จากผลการสำรวจทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กนักเรียนใน 44 ประเทศทั่วโลก โดยสถาบันสอนภาษาอังกษนานาชาติ Education First (2011) พบว่าทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กไทยอยู่ในอันดับที่ 42 และอยู่ในกลุ่มที่ทักษะต่ำกว่าระดับมาตรฐานมาก ซึ่งทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (ONEC) ได้ให้ความเห็นว่าเป็นเพราะประเทศไทยยังขาดระบบและกลยุทธ์ที่ชัดเจนทางการศึกษา ดังนั้น ONEC จึงได้วางเป้าหมายเอาไว้ว่า ในอีกไม่เกิน 20 ปีนี้ เด็กไทยจะต้องเชี่ยวชาญ 3 ภาษา คือไทย อังกฤษ และจีน จึงส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยมีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ด้วยการประกาศนโยบายให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ประถมศึกษาเป็นต้นไปตั้งแต่ ในปี พ.ศ. 2538 และได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2539 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียน EP ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)แต่มาตรการดังกล่าว ยังไม่ส่งผลต่อ

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำสุด

ในการเร่งรัดพัฒนาคนไทยให้มีทักษะทางภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายจัดการศึกษารูปแบบใหม่ 5 รูปแบบ ซึ่งโครงการโรงเรียนสองภาษา MEP ถือเป็นหนึ่งในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และกำหนดเป็นรูปแบบของนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่ง ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนชื่อเป็นโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ EP โดยมอบหมายให้สถาบันภาษาอังกฤษ (สภษ.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดำเนินการ (แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 89) เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP เป็นไปอย่างเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และกระจายอำนาจไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่านโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นนโยบายที่เร่งด่วน จึงกำหนดให้มีแผนปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงศักยภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาแต่ละแห่ง รวมทั้งบริบทและความต้องการของพื้นที่ที่แตกต่างกันด้วย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ MEP โดยประยุกต์ใช้ตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติของ ทางด้านการจัดการ (Management Model) ตามแนวคิดของ วรเดช จันทรร (2548) ซึ่งรูปแบบวิธีที่เหมาะสมเพื่อศึกษาโครงการจากนโยบายที่ดำเนินการอยู่ เพราะเป็นการศึกษาที่เน้นสมรรถนะขององค์กรว่ามีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของนโยบายได้เพียงใด ภายใต้โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ MEP ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ประถมศึกษาจังหวัดสงขลา รับผิดชอบ: ซึ่งมีสถานศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP มากกว่า 6 ปี เพียง 3 โรงเรียน ซึ่งสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการนั้น ย่อมมีความพร้อมความสามารถในแต่ละด้านที่แตกต่างกันไป และส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จอย่างมาก โดยมุ่งเน้นศึกษาในปัจจุบันองค์ประกอบตามกรอบตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy implementation) ในรูปแบบตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษา ด้านสมรรถนะขององค์กร ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ อีกทั้งพื้นที่นี้ยังมีอาณาเขตที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นพื้นที่ชายฝั่งทั้งอ่าวไทย เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ทั้งทางด้านการท่องเที่ยว การขนส่งคมนาคม การค้า โดยเฉพาะเมื่อไทยก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า ก็จะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับประชากรในพื้นที่มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของโครงการ MEP
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ MEP
- 3) เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR)

วิธีการวิจัย

การดำเนินงานตามโครงการ MEP : กรณีศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือ บุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ ครูชาวไทย ครูชาวต่างชาติ จำนวน 12 คนและกลุ่มผู้ปกครอง สุ่มเลือกเฉพาะผู้ปกครองของนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 9 คน โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งความรู้ด้านข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้เครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง(Semi-Structured Interview) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และตรวจสอบคุณภาพข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย การศึกษาสภาพในการดำเนินงานตามโครงการ MEP โดยประยุกต์ใช้ตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้และศึกษาระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษโดยใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) มาเป็นเครื่องมือในการวัดระดับความสำเร็จของโครงการ MEP

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ จะศึกษาเฉพาะสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ MEP สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่เข้าร่วมโครงการมากกว่า 6 ปีขึ้นไป จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนา โรงเรียนวัดศรีวิเทศสังฆาราม โรงเรียนชุมชนบ้านปาดัง

3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

- 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน จาก 3 โรงเรียน
- 3.2 ครูผู้สอนชาวต่างชาติ ที่ทำการสอนในโครงการ MEP จำนวน 3 คน
- 3.3 ครูผู้สอนชาวไทย ระดับชั้นประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ MEP จำนวน 3 คน
- 3.4 หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ MEP ของแต่ละโรงเรียน จำนวน 3 คน
- 3.5 ผู้ปกครอง ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ MEP ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6 จำนวน 9 คน

ผลการวิจัย

การดำเนินงานตามโครงการ MEP ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาข้อมูลการนำนโยบายการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษไปปฏิบัติ โดยใช้ตัวแบบด้านการจัดการของ วรเดช จันทรศร (2551) ได้แก่

1)มีการวางแผนโครงสร้างโครงการโดยใช้หลักวิธีการตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้มีความพร้อมในทุกด้าน 2)บุคลากรในโครงการจึงมีความเป็นเอกเทศ แยกส่วนออกมาดูแลบริหารจัดการเองจากทางการเรียนการสอนในภาคปกติชัดเจน โดยบุคลากรที่ใช้จะผ่านการสรรหาให้คุณสมบัติตามที่โครงการกำหนด 3) งบประมาณทางโครงการมีแผนการบริหารจัดการงบประมาณที่ชัดเจน ใช้สำหรับการจ้างครูชาวต่างชาติแล้ว และสำหรับพัฒนาสื่อการเรียนการสอนซึ่งงบประมาณที่ได้รับจะได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษาและงบสนับสนุนจากเอกชนบางส่วน 4)สถานที่สถานศึกษาบางแห่งอาจไม่สามารถจัดแจงห้องปฏิบัติการครบได้หมดทุกห้องตามที่โครงการกำหนด เพราะข้อจำกัดด้านงบประมาณการจึงต้องมีการใช้พื้นที่ศึกษาร่วมกับนักเรียนหลักสูตรปกติ 5)วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ การจัดสื่อ

วัสดุอุปกรณ์ ยึดหลักตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามสภาพของงบประมาณที่จำกัด

ปัญหาและอุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นมักเกิดจากด้านงบประมาณเป็นสำคัญ เพราะเมื่องบประมาณค่อนข้างจำกัด ขาดการสนับสนุนจากภายนอก จึงส่งผลต่อๆ ไปยังปัจจัยด้านอื่นๆ เพราะงบประมาณเป็นปัจจัยหลักในการบริหารจัดการจึงต้องใช้วิธีการลดหรือทดแทนในส่วนที่ทำได้ เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินการต่อไปได้ไม่ให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

ความสำเร็จในการดำเนินงานตามโครงการโครงการ MEP ความสามารถทางภาษาของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ MEP สอดคล้องกับ ระดับความสามารถที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือ ระดับขั้นพื้นฐาน (Basic User) หรืออยู่ในระดับ A1 ซึ่งเป็นระดับที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนั้น การดำเนินงานโครงการ MEP ดังกล่าว ได้ประสบผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

โครงสร้างของโครงการ MEP ผู้บริหารจะไม่เข้าไปแทรกแซง บุคลากรจึงมีความอิสระในการตัดสินใจมากกว่า ซึ่งสอดคล้อง กับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารโครงการ ว่าสิ่งสำคัญคือ การจัดโครงสร้างการบริหารในสถานศึกษา สถานศึกษาที่เปิดดำเนินการโครงการ EP ต้องมีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารที่มีความคล่องตัวสูงปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ด้านบุคลากรของโครงการ ที่เป็นตัวขับเคลื่อนของโครงการ ทั้งผู้บริหารศึกษา ที่เป็นผู้วางกรอบควบคุมดูแลส่วนต่างๆ ของโครงการได้ ทั้งการวางระบบ จัดหาบุคลากรทั้งครูไทยและครูชาวต่างชาติ เพราะเป็นบุคลากรที่มีความใกล้ชิดกับ ผู้เรียนและผู้ปกครองมากที่สุด และครูชาวต่างชาติ ที่ผ่านการสรรหาตามคุณสมบัติที่ทางกระทรวงกำหนด สอดคล้องกับ วุฒิชัย เนียมเทศ (2555) ได้กล่าวถึงบุคลากรทั้งส่วนของผู้บริหาร หัวหน้าโครงการและครูผู้สอน ว่าต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการของการจัดการเรียนการสอน EP/MEP มีภาวะผู้นำ และสามารถประสานงานบุคลากรได้อย่างดี

ด้านงบประมาณ ทางโครงการจะพยายามใช้งบประมาณให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียมอื่นๆ สอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา (2549) ที่กล่าวถึง การสรรหารายได้เข้าโครงการ เนื่องจากห้องเรียนควรมีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนที่สมบูรณ์แบบที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงควรมีแผนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับแผนการใช้จ่ายของโครงการ

สถานศึกษาบางแห่งอาจไม่สามารถจัดแจงห้องปฏิบัติการครบได้หมดทุกห้องตามที่โครงการกำหนด สอดคล้องกับ เศรษฐภรณ์ หน่อคำ (2548) กล่าวว่า โรงเรียนที่เปิดโครงการ EP ต้องมีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา และทรัพยากรต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอ และหลากหลาย

สื่อวัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ของแต่ละสถานศึกษา ยึดหลักตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงการใช้สื่อ เทคโนโลยี มาช่วยในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติที่มักจะใช้สื่อเทคโนโลยีต่างมาประกอบการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Montecel & Cortez (2002) กล่าวว่า ในการสอนในโครงการ EP ต้องมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามโครงการ MEP ได้ประสบปัญหาเพราะข้อจำกัดด้านงบประมาณ การจ้างครูชาวต่างชาติ ทำให้ไม่ได้ครูตามที่ต้องการ หรือสรรหายาก เช่นเดียวกับ ทักษ์ อุตมรัตน์และคณะ (2547) ได้พบปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ การขาดแคลนครูผู้สอนชาวต่างชาติ งบประมาณมีให้น้อย ครูชาวต่างชาติสอนไม่ตรงกับสาขาที่จบมา

งบประมาณ การที่สถานศึกษาเข้าร่วมโครงการ MEP จะต้องมีความพร้อมในด้านการจัดจ้างครูชาวต่างชาติ ซึ่งค่อนข้างมีค่าจ้างที่สูง แต่ด้วยสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาของรัฐบาลที่รับนโยบายจากรัฐบาล จึงเกิดข้อจำกัดในค่าเล่าเรียนที่ไม่สูง ทำให้รายรับจากค่าเทอมมีจำนวนไม่มากนัก สอดคล้องกับ ยองฮี อัน (2552) พบว่า ด้านงบประมาณ การเบิกจ่ายล่าช้า ตัวแทนผู้ปกครองไม่มีส่วนในการวางแผนงบประมาณ

ขาดแหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ห้องดนตรี สอดคล้องกับแนวคิดของ เศรษฐภรณ์ หน่อคำ (2548) กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ EP ต้องมีห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพียงพอ

การเรียนการสอนของครูชาวต่างชาติที่มักจะใช้สื่อเทคโนโลยีมาประกอบการเรียนการสอน แต่เมื่อทรัพยากรเหล่านี้ มีไม่เพียงพอ จะก่อให้เกิดอุปสรรคและปัญหา สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ อาริน สะอิดี (2536) พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนและวิธีการสอน คือ ขาดอุปกรณ์และสื่อการเรียนที่เหมาะสม ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน ขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ

สรุป

การบริหารโครงการเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ต้องอาศัยโครงสร้างที่ชัดเจนเพราะเป็นส่วนที่บริหารจัดการทุกอย่างอย่างมีแบบแผน เห็นได้จากการบริหารจัดการโครงการของทั้ง 3 โรงเรียน ที่เริ่มตั้งแต่แนวคิด วิถีคิดของผู้นำ การมอบหมายงานความรับผิดชอบ มีหน้าที่ชัดเจนของแต่ละบุคคล การวางแผนโครงสร้างโครงการโดยใช้หลักวิธีการตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีความพร้อมในทุกด้าน จนนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการ MEP

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านการนำไปปฏิบัติ

1) ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ คอยตรวจสอบมาตรฐาน ความพร้อมและระเบียบขั้นตอน วิธีการบริหารจัดการของแต่ละสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

2) ควรมีการสำรวจ สถานะของงบประมาณ เพื่อลดภาวะการขาดแคลนงบประมาณ ในการบริหารจัดการโครงการ และเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนงบประมาณไว้สำหรับใช้ในอนาคตสำหรับสถานศึกษาที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการ

3) ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการทรัพยากรหรือสนับสนุนส่วนที่ขาดแคลนความเพื่อให้มีความพร้อมในด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยี โดยการบูรณาการความร่วมมือทั้งในระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด

4) ควรมีการประเมินผลติดตามผล อยู่เป็นระยะๆ เพื่อรักษาคุณภาพในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ว่าตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้ข้อมูลจากภายนอกมาเป็นส่วนประกอบ เช่น ผู้ปกครอง บุคลากรภาคปกติ หรือประชาชนบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง

5) ในการส่งเสริมกิจกรรมของผู้เรียน ควรจะให้ภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่วนต่างๆ ของโครงการ เช่น การจัดกิจกรรมหรือการแข่งขันวิชาการที่เป็นกิจกรรมประจำปีและสม่ำเสมอ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

1) การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในโครงการการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program : MEP) ใน 5 ด้านเท่านั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรขยายมุมมองในการศึกษาด้านอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในประเด็นต่างๆ

2) ควรทำการวิจัยในเชิงปริมาณ หรือแบบผสมผสาน โดยนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทาง ในการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). จัดหลักสูตร English Program เพื่อครูเอกชน. (ออนไลน์). จาก http://www.moe.go.th/webpr/news_day/m042548/edu5.html.

ทักษ์ อุดมรัตน์และคณะ. (2547). *การประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัดพิษณุโลก*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ยองฮี อ้น. (2552). *แนวทางการบริหารจัดการโครงการที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรเดช จันทรศร. (2540). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ*. สำนักพิมพ์กราฟิกพอร์แมท: กรุงเทพฯ.

วรเดช จันทรศร และลิขิต ธีรเวคิน. (2530). *การนำนโยบายไปปฏิบัติในระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วุฒิชัย เนียมเทศ. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วุฒิชัย เนียมเทศ. (2555). *บริหารโครงการหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ (English Program) อย่างไรให้ประสบความสำเร็จ*. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 12(2), 11-23.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ.

เศรษฐภรณ์ หน่อคำ. (2548). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนสองภาษา*. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาคศึกษาวิจัยและจิตวิทยา-การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาริน สะอีตี. (2536). *ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ : ยะลา ปัตตานีและนราธิวาส*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Montecel & J.D.Cortez. (2002). Successful Education Programs: Development and the Dissemination of Criteria to Identify Promising and Exemplary Practices in Bilingual Education at the National Level. *Bilingual Research Journal*, 26.